

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΑΓΓΛΙΚΩΝ (Ο.Ε.Λ.Μ.Ε.Κ.)

9 Ιανουαρίου 2024

ΠΡΟΣ: Αξιότιμη Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας Δρ. Αθηνά Μιχαηλίδου

ΘΕΜΑ: Προβλήματα με το μάθημα των Αγγλικών στη Μέση Εκπαίδευση

➤ **Ανεπαρκής διδακτικός χρόνος**

Η αποκοπή των 2.5 διδακτικών περιόδων τη βδομάδα από το μάθημα των Αγγλικών στη Μέση Εκπαίδευση, σύμφωνα με το Νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα 2015, έχει αρνητικές συνέπειες για τη διδασκαλία/εκμάθηση της πρώτης ξένης γλώσσας, αφού δημιουργούνται κενά. Σύμφωνα με την *Έκθεση της Ειδικής Επιτροπής για τη Διδασκαλία και Αξιολόγηση του Μαθήματος των Αγγλικών στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, Ιούνιος 2016, ΥΠΠΑΝ:*

«Ως προς τη διδασκαλία των Αγγλικών στο Γυμνάσιο και Λύκειο πολλές ευρωπαϊκές χώρες στοχεύουν στην επίτευξη του B1 με το τέλος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης (Γυμνασιακός κύκλος), ενώ στις πλείστες Ευρωπαϊκές χώρες η δημόσια εκπαίδευση στοχεύει στην επίτευξη του επιπέδου B2 με την συμπλήρωση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Με το Λύκειο Επιλογής μαθημάτων το επίπεδο B2 επιτυγχάνεται για τους μαθητές που επιλέγουν το μάθημα των Αγγλικών. **Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος στο Γυμνάσιο δεν επαρκούν για την ολοκλήρωση του επιπέδου B1**». σελ.39

Η εισήγηση που γίνεται, στην συνέχεια της *Έκθεσης*, για επίτευξη του επιπέδου B1 με το τέλος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης (Γυμνασιακός κύκλος) μας βρίσκει σύμφωνους και θεωρούμε εκ των ων ουκ άνευ την παραχώρηση του απαραίτητου διδακτικού χρόνου. Για να μπορεί να ολοκληρωθεί το επίπεδο **B1 στο Γυμνάσιο** απαιτούνται ακόμη 4x45' περίοδοι, ενώ για την ολοκλήρωση του επιπέδου **B1 στην Α' Λυκείου** απαιτούνται 2x45' περίοδοι. Εισηγούμαστε την επαναφορά των 2 περιόδων, που θα μπορούσαν να κατανεμηθούν ως εξής: μία περίοδος στην Γ τάξη Γυμνασίου και μία περίοδος στην Α' Λυκείου. Θεωρούμε τον **επαρκή χρόνο** διδασκαλίας μιας ξένης γλώσσας έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες για την επιτυχημένη εκμάθησή της, καθώς και για μια επιτυχημένη, πιθανή συμμετοχή των μαθητών σε εξετάσεις μέσα από το δημόσιο σχολείο. Παράλληλα είναι απαραίτητο να παρέχεται η δυνατότητα στους μαθητές για επαρκή εξάσκηση και των τεσσάρων γλωσσικών δεξιοτήτων (ανάγνωση, γραφή, ακρόαση και ομιλία).

➤ **Αξιολόγηση των Νέων Ωρολογίων Προγραμμάτων 2015**

Αναμένουμε ότι μετά από την πάροδο οχτώ χρόνων από την εφαρμογή της Νέας Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης το ΥΠΑΝ θα προχωρήσει στην αξιολόγηση των ΝΩΠ, με στόχο την επίλυση των προβλημάτων και διόρθωση των στρεβλώσεων που δημιουργήθηκαν.

➤ **Μείωση διδακτικών περιόδων στα ΣΜΕΕΚ**

Εντελώς αυθαίρετα και αδικαιολόγητα οι διδακτικές περιόδοι στο Σύστημα Μαθητείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης μειώθηκαν από 2 σε 1 πριν δύο χρόνια. Θεωρούμε

ότι τα Αγγλικά αποτελούν σημαντικό εφόδιο για τους μαθητές των ΣΜΕΕΚ για την επαγγελματική αποκατάστασή τους στην αγορά εργασίας ή στην περίπτωση που επιλέξουν περαιτέρω φοίτηση με βάση τις επιλογές που προσφέρει το εκπαιδευτικό σύστημα.

➤ **Η διδασκαλία του μαθήματος των Αγγλικών στη δημοτική εκπαίδευση**

Η διδασκαλία του μαθήματος των Αγγλικών στη δημοτική εκπαίδευση από μη προσοντούχους εκπαιδευτικούς επηρεάζει τη συνοχή της διδασκαλίας και εκμάθησης της γλώσσας στη Μέση Εκπαίδευση. Οι δάσκαλοι δεν είναι καταρτισμένοι να διδάσκουν το μάθημα πέραν του επιπέδου Α1 (Στοιχειώδης Γνώση). Η διδασκαλία των γλωσσικών μαθημάτων από πτυχιούχους καθηγητές γλωσσών είναι εκ των ων ουκ άνευ για την αποτελεσματική διδασκαλία.

➤ **Πιλοτική εφαρμογή εξετάσεων Cambridge στη Μέση Εκπαίδευση**

Μετά από τρία χρόνια εφαρμογής Εξετάσεων Cambridge στα Λύκεια της Κύπρου ήρθε η ώρα το ΥΠΙΑΝ να αποφασίσει πως θα προχωρήσει με τις εν λόγω εξετάσεις και να ενημερώσει τους καθηγητές/τριες Αγγλικών. Όσον αφορά τη μέχρι τώρα εφαρμογή του πιλοτικού προγράμματος, πιστεύουμε ότι η επιλογή μόνο των καλών μαθητών για να παρακάθονται τις εξετάσεις PET και IGCSE δεν θα δώσει αντικειμενικά αποτελέσματα για το πραγματικό επίπεδο των μαθητών μας σε σχέση με τα συγκεκριμένα επίπεδα. Επίσης, διαφωνούμε με τις οδηγίες του ΥΠΙΑΝ να δίνεται η ευκαιρία σε μαθητές των δίωρων κοινού κορμού Αγγλικών να παρακάθονται σε εξετάσεις στο πιλοτικό πρόγραμμα. Οι καθηγητές Αγγλικών δεν έχουν τον απαιτούμενο διδακτικό χρόνο για κάλυψη των συγκεκριμένων επιπέδων και για εξάσκηση των μαθητών τους για τις εν λόγω εξετάσεις. Στόχος του ΠΑΣΥΚΑ είναι ΟΛΟΙ οι μαθητές να έχουν την ευκαιρία να διδάσκονται και να κατακτούν τα συγκεκριμένα επίπεδα μέσα από το δημόσιο σχολείο και στη συνέχεια να μπορούν να παρακάθονται στις εν λόγω εξετάσεις.

➤ **Από δίωρο Αγγλικών (κοινού κορμού) σε εξάωρο Αγγλικών (ενισχυμένο)**

Άλλη σοβαρή στρέβλωση των ΝΩΠ που αφορά στα Αγγλικά είναι η περίπτωση των μαθητών που επιλέγουν στη Β΄ Λυκείου την κατεύθυνση των **Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών** ή τις τάξεις **Ενισχυμένων Αγγλικών** (6 περίοδοι την εβδομάδα). Αρκετοί από αυτούς τους μαθητές έχουν σοβαρά κενά, εφόσον στις προηγούμενες δύο τάξεις Γ΄ Γυμνασίου και Α΄ Λυκείου έχουν διδαχτεί τα Αγγλικά μόνο δύο διδακτικές περιόδους (40΄ ή 45΄) την εβδομάδα, ενώ ξαφνικά υποχρεώνονται να παρακολουθήσουν το επίπεδο γλωσσικής επάρκειας Β2 όπως προτείνεται από το Αναλυτικό Πρόγραμμα και το Πρόγραμμα Σπουδών των Ξένων Γλωσσών του ΥΠΙΑΝ.

➤ **Κατεύθυνση Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών**

Η Κατεύθυνση Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών είναι κλάδος προς εξαφάνιση μιας και μόνο σε ελάχιστα Λύκεια δημιουργείται. Ο μικρός αριθμός ενδιαφερομένων μαθητών αναγκάζεται είτε να αλλάξει Λύκειο, είτε, στις πλείστες των περιπτώσεων να επιλέξει άλλη κατεύθυνση. Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία και το ρόλο που διαδραματίζει η πρώτη ξένη γλώσσα τόσο για το κατεξοχήν τουριστικό νησί μας που φιλοδοξεί να καταστεί διεθνές κέντρο υπηρεσιών, όσο και για το παγκόσμιο σκηνικό, εισηγούμαστε να ενσωματώνονται αυτοί οι μαθητές στις Κατευθύνσεις Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών, που έχουν, κυρίως, μικρό αριθμό μαθητών. Αυτή η πρακτική εφαρμόζεται ήδη στο Λύκειο Αραδίππου με μεγάλη επιτυχία. Οι μαθητές των Ξένων Γλωσσών διδάσκονται τα μαθήματα κοινού κορμού μαζί με τους υπόλοιπους και χωρίζονται μόνο στα ενισχυμένα μαθήματα (ξένες γλώσσες) στα οποία και πάλι ενσωματώνονται σε τάξεις ενισχυμένων Ξένων Γλωσσών.

➤ **Μαθήματα Στήριξης**

Κάποιοι μαθητές της 4^{ης} Ομάδας Προσανατολισμού με μαθησιακές δυσκολίες στηρίζονται στο μάθημα των Αγγλικών στην Α΄ Λυκείου. Στην Β΄ & Γ΄, όμως, αφήνονται «αστήριχτοι» στις πολυάριθμες τάξεις, παρόλο που εξακολουθούν να χρειάζονται ατομική βοήθεια. Εισηγούμαστε οι συγκεκριμένοι μαθητές, να στηρίζονται μian τουλάχιστον περίοδο ούτως ώστε να μπορούν να παίρνουν την εξατομικευμένη διδασκαλία και βοήθεια που χρειάζονται.

Επιπλέον, οι αδύνατοι μαθητές στα γυμνάσια στηρίζονται στα εξεταζόμενα μαθήματα και απαλλάσσονται από τα Γαλλικά, την Οικιακή Οικονομία και τα Αρχαία Ελληνικά. Οι συγκεκριμένοι μαθητές παρουσιάζουν σοβαρά μαθησιακά προβλήματα και στα Αγγλικά με αποτέλεσμα να αδιαφορούν και τις περισσότερες φορές να προκαλούν προβλήματα κατά την διάρκεια του μαθήματος. Είναι υψίστης σημασίας οι συγκεκριμένοι μαθητές να κάνουν μαθήματα στήριξης και στα Αγγλικά, για να μπορούν, τουλάχιστον, να αποκτήσουν τις σωστές βάσεις της γλώσσας. Οι συγκεκριμένοι μαθητές εξάλλου τις πλείστες των περιπτώσεων συνεχίζουν στην Κατεύθυνση Εμπορίου και Υπηρεσιών με ενισχυμένα Αγγλικών.

➤ **Εξετάσεις Ιστορίας αντί Αγγλικών**

Ορισμένοι μαθητές της 4^{ης} Ομάδας Προσανατολισμού και της Κατεύθυνσης Εμπορίου και Υπηρεσιών στην Α΄ και Β΄ τάξη Λυκείου, όπου τα Αγγλικά είναι εξεταζόμενο μάθημα, έχουν το δικαίωμα να παρακαθήσουν σε εξετάσεις Ιστορίας αντί Αγγλικών στο τέλος της σχολικής χρονιάς. Ως αποτέλεσμα δεν δίνουν την δέουσα σημασία στο μάθημα των Αγγλικών και δεν βελτιώνονται. Παρόλ' αυτά στο τέλος της Γ΄ Λυκείου καλούνται να παρακαθήσουν στις Τελικές Εξετάσεις Αγγλικών για να μπορέσουν να αποφοιτήσουν, έχοντας πολλά κενά και ελλείψεις.

➤ **Τα μαμούθ τμήματα της 4^{ης} Ομάδας Προσανατολισμού και της Κατεύθυνσης Εμπορίου και Υπηρεσιών**

Είναι γνωστό ότι στα πιο πάνω τμήματα συγκεντρώνονται μαθητές με πολλά μαθησιακά, οικογενειακά, οικονομικά προβλήματα, καθώς και αρκετά προβλήματα παραβατικότητας. Ο σχηματισμός μικρών τμημάτων είναι επιτακτική ανάγκη, για να μπορέσουν αυτοί οι μαθητές να βοηθηθούν τόσο οι ίδιοι, όσο και οι συμμαθητές τους, και για να έχουμε αποτελεσματική διδασκαλία.

➤ **Επιμόρφωση και Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών**

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε θέματα διδακτικής μεθοδολογίας, αξιολόγησης και ειδικά στην ενσωμάτωση Τ.Π.Ε. είναι επίσης σημαντική και αναγκαία. Τέλος, απαιτείται κοινή πολιτική εκ μέρους των επιθεωρητών σε θέματα αξιολόγησης των καθηγητών καθώς και ενημέρωση για τα κοινά κριτήρια αξιολόγησης των καθηγητών/τριών.

Κύρια επιδίωξη του ΠΑΣΥΚΑ εξακολουθεί να παραμένει η αποτελεσματική διδασκαλία και εκμάθηση της Αγγλικής γλώσσας στη Μέση Εκπαίδευση σε πολύ καλό επίπεδο. Ως εκ τούτου, ευελπιστούμε στην άμεση ανταπόκριση σας για επίλυση των προβλημάτων και για επίτευξη αυτού του στόχου. Ευχόμαστε τέλος, το ΥΠΑΝ να προχωρήσει σύντομα στην αναβάθμιση του μαθήματος των Αγγλικών για την αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης στο δημόσιο σχολείο και το καλώς νοούμενο συμφέρον όλων των Κυπρίων μαθητών.

Με εκτίμηση,

Η Πρόεδρος

Ελένη Χαλλούμα Κακουλλή

Η Γραμματέας

Μαρία Παντελή

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1) Στοιχεία για τα χαμηλά ποσοστά διδακτικού χρόνου στο μάθημα των Αγγλικών:

- Education at a Glance 2020 OECD INDICATORS

Οι χώρες του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης προσφέρουν κατά μέσο όρο **10%** του διδακτικού χρόνου στην υποχρεωτική Μέση Εκπαίδευση για την διδασκαλία της δεύτερης γλώσσας, ενώ η Κύπρος προσφέρει μόνο **6.9%**. Το ίδιο ποσοστό, **10%**, ισχύει και για της Ευρωπαϊκές χώρες (EU22).

https://read.oecd-ilibrary.org/education/education-at-a-glance-2020_69096873-en#page370 p.370

- Ο στόχος που έχει τεθεί από την ΕΕ με τη **Συνθήκη της Λισαβόνας 2007**, την οποία προσυπέγραψε και η Κυπριακή Δημοκρατία, είναι ότι ΟΛΟΙ οι απόφοιτοι των δημοσίων σχολείων των κρατών μελών να έχουν κατακτήσει το **επίπεδο γλωσσικής επάρκειας B2** που αποτελεί καλή γνώση της Αγγλικής σύμφωνα με το ΚΕΠΑ (Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς). Δυστυχώς αυτός ο στόχος, στην Κύπρο, είναι δυνατόν να επιτευχθεί μόνο με τους απόφοιτους των κλάδων ενισχυμένων Αγγλικών (που είναι κυρίως μαθητές της Κατεύθυνσης Εμπορίου και Υπηρεσιών). Είναι πολύ σημαντικό όλοι οι απόφοιτοι του Δημοσίου Σχολείου της Κύπρου (με τα Αγγλικά κοινού κορμού) να έχουν τη δυνατότητα να κατακτούν το επίπεδο B2, όπως γίνεται και στις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές χώρες.

- Στην Ευρώπη σύμφωνα με την πρόσφατη έκθεση **Ευρυδίκη 2023, Key data on teaching languages at school in Europe**, (Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πληροφόρησης για τα εκπαιδευτικά συστήματα και τις πολιτικές στην Ευρώπη) η Κύπρος συγκαταλέγεται ανάμεσα στις χώρες με το χαμηλότερο ποσοστό σε διδακτικό χρόνο στη διδασκαλία της Αγγλικής γλώσσας κατά την υποχρεωτική εκπαίδευση (Στοιχεία από 2020-2021).

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/e0f69418-d915-11ed-a05c-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-295124991> p.124, p.126

2) Τα γλωσσικά επίπεδα ΚΕΠΑ (Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς) διακρίνονται ως εξής:

- A1** Στοιχειώδης Γνώση
- A2** Βασική Γνώση
- B1** Μέτρια Γνώση
- B2** Καλή Γνώση
- C1** Πολύ Καλή Γνώση
- C2** Άριστη Γνώση